

Брюксел, 12 юни 2017 г.
(OR. en)

9308/17

ECOFIN 411
UEM 160
SOC 391
EMPL 305
COMPET 408
ENV 507
EDUC 235
RECH 191
ENER 230
JAI 490

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	ST 9252/17 ECOFIN 382 UEM 131 SOC 360 EMPL 275 COMPET 377 ENV 477 EDUC 205 RECH 161 ENER 201 JAI 452 - COM(2017) 521 final
Относно:	Препоръка за ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно националната програма за реформи на Португалия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Португалия за 2017 г.

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, преработен и съгласуван в различните комитети на Съвета въз основа на предложението на Комисията (COM (2017) 521 final).

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от...

относно националната програма за реформи на Португалия за 2017 г.

и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Португалия за 2017 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси², и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Португалия е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“)³.
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Португалия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1—4 по-долу.

³ ОВ С 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

- (3) Докладът за Португалия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Португалия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Португалия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Той включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който бяха публикувани също на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Португалия са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално, високото равнище на натрупаните нетни външни задължения, частният и държавният дълг и високият дял на необслужваните кредити представляват слабости в контекста на висока, но намаляваща безработица и бавен ръст на производителността. Потенциалният растеж изостава от равнището си отпреди кризата, засегнат от продължителните затруднения и липса на гъвкавост на пазарите на стоки и пазарите на труда, както и от външните дисбаланси. Салдото по текущата сметка показва известно подобрене, въпреки че са необходими допълнителни усилия за постигане на по-значителна корекция на нетните външни задължения. След значителна корекция през последните години разходите за труд на единица продукция започнаха да се увеличават в резултат на бавния ръст на производителността и увеличаването на заплатите. Частният дълг намалява, а държавният дълг се стабилизира, в контекста на оставащата необходимост от намаляване на задлъжнялостта. Размерът на необслужваните кредити продължава да бъде висок и заедно с ниската рентабилност и относително слабите капиталови буфери представляват риск за счетоводните баланси на банките. Условията на пазара на труда се подобриха, но безработицата сред младите хора и дългосрочната безработица, както и делът на заетите на срочни договори лица, са все още високи.

- (4) На 28 април 2017 г. Португалия представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и своята програма за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. Националната програма за реформи на Португалия за 2017 г. включва ангажменти както в краткосрочен, така и в средносрочен план. Тя по-специално включва мерки за подобряване на управлението на публичните финанси и на бизнес средата и за справяне с корпоративния дълг. Програмата предвижда амбициозни реформи за модернизиране на публичната администрация, увеличаване на социалната закрила, повишаване на нивото на уменията на работната сила и подобряване на управлението в държавните предприятия. Тя обхваща също така предизвикателствата, набелязани в доклада за страната от 2017 г. и препоръката за еврозоната, включително необходимостта да се даде нов тласък на инвестициите и да се осигури устойчивостта на публичните финанси. Ако бъдат осъществени в пълна степен в предвидените срокове, тези мерки ще спомогнат за преодоляване на макроикономическите дисбаланси на Португалия и за изпълнение на специфичните за държавата препоръки. Въз основа на оценката на ангажиментите на Португалия по политиките Комисията потвърждава предишната си оценка, че на този етап не се налагат по-нататъшни стъпки в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси. Изпълнението на програмата за реформи на политиката ще бъде следено отблизо посредством специфичен мониторинг.
- (5) Съответните специфични за страната препоръки бяха отразени при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁴, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

⁴ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (6) След отмяната на процедурата при прекомерен дефицит понастоящем спрямо Португалия се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за стабилност за 2017 г. Португалия планира да постигне номинален дефицит от 1,5 % от БВП и 1,0 % от БВП съответно през 2017 г. и 2018 г., както и по-нататъшно подобряване до постигане на излишък от 0,4 % от БВП през 2020 г. Тези планове не включват потенциалното увеличение на дефицита, до което водят мерките за подпомагане на банките. Средносрочната бюджетна цел — структурен излишък от 0,25 % от БВП — се очаква да бъде постигната до 2021 г. В програмата за стабилност за 2017 г. се предвижда съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП да достигне 127,9 % през 2017 г. и 124,2 % през 2018 г., като се очаква през 2020 г. то да бъде 117,6 %. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен за 2017 г., а за следващите години е оптимистичен. Същевременно необходимите мерки в подкрепа на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни.
- (7) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Португалия да извърши годишна фискална корекция от най-малко 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. има риск от значително отклонение от препоръчаната корекция през 2017 г.

- (8) През 2018 г. с оглед на фискалното положение и по-специално на равнището на дълга на Португалия от страната се очаква допълнително да се коригира към средносрочната бюджетна цел за структурен излишък от 0,25 % от БВП. Според общоприетата корекционна матрица съгласно Пакта за стабилност и растеж тази корекция означава изискване за номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи⁵, който не превишава 0,1 % през 2018 г. Това съответства на структурна корекция от най-малко 0,6 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2018 г. Според прогнозите Португалия няма *prima facie* да се съобрази с преходното правило за дълга през 2017 г. и 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че от 2017 г. ще са необходими допълнителни мерки, за да се спазят разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Все пак, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 1466/97, оценката на бюджетните планове и резултатите следва да вземат под внимание бюджетния баланс на държавите членки в светлината на условията на икономическия цикъл. Както се припомня в съобщението на Комисията относно европейския семестър за 2017 г., придружаващо тези специфични за отделните държави препоръки, при оценката на проекта на бюджетния план за 2018 г. и при последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да се вземе предвид целта за постигане на фискална позиция, допринасяща за засилването на процеса на възстановяване и за гарантиране устойчивостта на публичните финанси на Португалия. В този контекст Съветът отбелязва, че Комисията възнамерява да извърши цялостна оценка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, по-специално с оглед на икономическия цикъл в Португалия.

⁵ Нетните държавни разходи се състоят от общите държавни разходи без лихвените разходи, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от средства на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Брутото образуване на основен капитал, финансирано от държавата, се разсрочва през 4-годишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

- (9) Постигането на стабилна бюджетна консолидация зависи от своевременното и стриктно прилагане на новия закон за бюджетната рамка и преразглеждането и рационализирането на публичните разходи и по-нататъшното подобряване на събирането на приходите. Португалия е започнала преразглеждане на разходите, главно въз основа на мерките за ефективност, в което участват министерствата на здравеопазването и образованието, държавните предприятия и (централизираните) обществени поръчки и управлението на недвижими имоти. Този преглед на разходите обаче все още не е широкообхватен, тъй като покрива единствено централното държавно управление и е съсредоточен върху икономите от повишаването на ефикасността, произтичащи от рационализирането на услугите. В сектора на здравеопазването правителството прие мерки, насочени към насърчаване на профилактиката и на политиките за обществено здравеопазване. Освен това бяха предприети редица стъпки, за да стане секторът на здравеопазването по-ефикасен и устойчив, например чрез централизиране на обществените поръчки или по-широкото използване на генерични лекарства. В същото време, макар че болничната реформа продължава, бюджетното планиране и изпълнението в болниците остават важен проблем. Забавените плащания (просрочени задължения) продължават да нарастват, което показва слабости при механизмите за счетоводен контрол и управленските практики. Точното и балансирано бюджетиране, подобряването на контрола и ефективното прилагане на законодателството за контрол на поетите задължения биха могли да спомогнат за намаляване на просрочените задължения и повишаване на ефикасността и качеството в този сектор. Високите и растящи разходи, свързани със застаряването на населението, все още представляват риск за фискалната устойчивост. В средносрочен план се очаква по-високите фискални рискове да са свързани до голяма степен с разходите за финансиране на пенсиите. Дългосрочните фискални рискове в страната се оценяват като ниски, най-вече благодарение на пенсионната реформа, както и при условие че политиката остане непроменена и че зависимостта на пенсионната система от бюджетни трансфери продължи да намалява. Държавните предприятия все още не са изцяло реструктурирани, за да станат финансово устойчиви. Държавните предприятия, които са под контрола на отдела за наблюдение на Министерството на финансите (отдел за наблюдение), имаха обща задлъжнялост от 32 милиарда евро през второто тримесечие на 2016 г. Рамка с определени цели за гарантиране на финансовата устойчивост на държавните предприятия би могла да спомогне за намаляването на зависимостта им от трансферите от държавния бюджет и справяне с натрупания голям дълг.

- (10) Пазарът на труда в Португалия продължи да се възстановява през 2016 г., като бележи постоянно подобрене на показателите на пазара на труда и по-специално намаляване на процента на безработица. Значителен дял от създадените нови работни места са на безсрочни договори. Въпреки това делът на срочните договори остава стабилен и запазва високото си равнище. Силно сегментираният пазар на труда влияе отрицателно върху перспективите за кариера и доходи на работниците, по-специално сред младите хора. През януари 2017 г. Португалия преработи своята програма в подкрепа на заетостта, за да насърчи наемането на безсрочни договори. Въпреки това, нейното очаквано въздействие върху намаляването на сегментацията изглежда ограничено, доколкото се очаква относително малко хора да бъдат обхванати от програмата. Въпреки че неотдавнашните реформи на пазара на труда доведоха до подобряване на стимулите за създаване на работни места, някои аспекти на правната рамка все още може да възпират дружествата да наемат работници на безсрочни договори. По-специално, работодателите са изправени пред несигурни разходи за уволнения, когато индивидуално уволнение на работници на постоянен договор се смята за несправедливо. Отчасти това се дължи на възможността работник да бъде възстановен на работа, ако уволнението бъде признато за незаконно, и на неефективност при съдебни производства.
- (11) Със спада на безработицата от 2014 г. насам абсолютният брой на дългосрочно безработните също намалява. Въпреки това повече от половината от безработните са били без работа в продължение на една година или повече, и този дял не намалява с възстановяването на икономиката. Високите равнища на дълготрайната и младежката безработица увеличават риска безработните хора да се оттеглят от пазара на труда, постепенно да загубят уменията си и пригодността си за заетост, което оказва отрицателно въздействие върху потенциалния растеж. Безработицата сред младите хора, дори и да е все още осезаема, намалява, поради редица мерки, предприети през предходните години, включително чрез информационни мерки в контекста на гаранцията за младежта⁶. Това може отчасти да обясни защо делът на младите хора, незаети с работа, учене или обучение, е по-нисък от средния за Съюза. Португалия също така предприема действия за оптимизиране на активните политики на пазара на труда и за преодоляване на проблема с младежката безработица. Това включва въвеждането на стимули за заетост (чрез отстъпките за социална сигурност) през април 2017 г., насочени към наемане на млади хора и на дългосрочно безработни лица на безсрочни договори. Въпреки това, за да се гарантира ефективно активиране на дългосрочно безработните лица е от решаващо значение публичните служби по заетостта и социалните служби да си сътрудничат ефективно с цел по-добро разпознаване и справяне с нуждите на тази група. Важна стъпка в тази посока ще бъде създаването на обявеното „обслужване на едно гише“ в сферата на заетостта.

⁶ Препоръка на Съвета от 22 април 2013 г. за създаване на гаранция за младежта (ОВ С 120, 26.4.2013 г., стр. 1).

- (12) Като следва обявения график, правителството увеличи минималната работна заплата за трета поредна година през 2017 г. Очаква се последното увеличение над средното нарастване на инфлацията и средната производителност, да направи минималната заплата във все по-голяма степен обвързваща, тъй като делът на обхванатите заети лица вече възлиза на една пета от общия брой за 2016 г. Увеличенията на минималната заплата допринасят за намаляване на високия размер на бедността сред работещите и може да окажат положително въздействие върху съвкупното търсене. Те обаче могат да доведат до рискове, свързани със заетостта, особено за нискоквалифицираните работници. Тези рискове не се проявиха в настоящия контекст на възстановяване, но си остават предизвикателство. Правителството извършва мониторинг на въздействието на промените в размера на минималната заплата чрез тримесечни доклади, които се публикуват и обсъждат със социалните партньори.
- (13) Португалия е постигнала значителни подобрения в резултатите от училищното образование, както се вижда от последните резултати от проучването по линия на Програмата за международно оценяване на учениците на ОИСР (PISA). Въпреки това страната продължава да е сред страните от ОИСР с най-високи нива на повтарянето на класове, а е доказано, че това увеличава риска от преждевременно напускане на училище и влияе значително на разходите за образование. Като цяло нивото на умения на работната сила продължава да е сред най-ниските в Европа и пречи на иновационния потенциал и конкурентоспособността на страната. Освен това, ниското ниво на уменията за ползване на цифрови технологии продължава да бъде пречка за усъвършенстване на уменията на работната сила. Около 22 % от работната сила в Португалия, тоест приблизително два пъти повече от средното равнище за Съюза, нямат умения за ползване на цифрови технологии (най-вече защото не използват редовно интернет). Правителството предприе действия за насърчаване на образованието за възрастни и цифровите умения, по-специално чрез създаването на програма „Qualifica“ и чрез националната инициатива за цифрови умения (INCoDe2030). За да се гарантира тяхната ефективност, ще бъде от решаващо значение те да предлагат качествени възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация на работниците в съответствие с потребностите на пазара на труда. Правителството предприе и редица мерки в подкрепа на сътрудничеството между висшите училища и стопанския сектор, а именно по отношение на техните резултати от научни изследвания и дейности. При все това университетските структури ще трябва да се адаптират, за да се спомогне за това сътрудничество.

(14) Въпреки че положението се подобрява, големият размер на необслужваните корпоративни заеми заедно с ниската доходност, експозицията на свързани с държавния дълг рискове и слабите капиталови буфери все още е предизвикателство за банковия сектор. Влошаването на качеството на активите, в частност в корпоративния сектор, оказва влияние върху рентабилността на банковия сектор. То е един от факторите, наред с ниските капиталови буфери, които възпрепятстват продуктивното разпределение на кредитите и инвестициите. При все че равнището на необслужваните заеми намалява, процентът им продължава да е висок (19,5 % в сравнение с 19,6 % в края на 2015 г.) и продължава да нараства за някои сектори на икономиката, по-специално за дружествата, осъществяващи дейност в секторите на строителството и недвижимите имоти. Бяха предприети някои стъпки за справяне с големия обем на необслужваните кредити. Въпреки това все още е необходима всеобхватна стратегия, за да се гарантира значително намаляване на обезценените дългови инструменти, включително насърчаване развитието на вторичните пазари, за да се даде възможност на банките да продават части от своите проблемни портфейли.

(15) Отбелязва се постепенно подобряване на условията за кредитиране, както от гледна точка на търсенето, така и на предлагането, но достъпът до финансиране за МСП все още се нуждае от подобряване. Процентът на португалските МСП, които не са успели да получат пълния размер на поисканите заеми, се увеличи от 34 % на 42 %, докато средният спад за Съюза достигна 30 % през 2016 г. Иновативните и конкурентоспособни дружества с голям потенциал за растеж ще се възползват от по-добър достъп до капитали. Това ще намали зависимостта им от финансиране на дълга и ще подобри достъпа им до финансиране, като по този начин се помага на дружествата да се разрастват и да се интернационализират. Разликата в цената на капитала между инвестициите, финансирани чрез дълг, и тези, финансирани чрез собствен капитал през 2016 г., е на пето място по размер в Съюза и е значително над средното за Съюза равнище. Въпреки че промените в режима на данъчно облагане намаляват стимулите за дългово финансиране, все още е твърде рано да се наблюдава каквото и да било въздействие върху относително високото преференциално данъчно третиране на дълга при корпоративното данъчно облагане. През юли 2016 г. властите започнаха работа по програма *Capitalizar*, предназначена главно за насърчаване на частните инвестиции. Програмата установява нови кредитни линии за МСП, създава специализирани фондове, които ще участват в частни инвестиции и въвежда промени в данъчния режим за подкрепа на инвестициите. Едновременно с това правителството е въвело друга програма (*Programa Semente*), за да осигури финансиране за новосъздадени предприятия и за малки предприятия в ранните етапи от основаването им (предстартово финансиране). Програмата ще им помогне да повишат финансирането със собствен капитал чрез предоставяне на данъчни облекчения в продължение на максимум 3 години за индивидуалните инвеститори, които купуват нови акции в такива дружества. И двете програми се очаква да подобрят финансирането на дружествата в Португалия, при условие че са своевременно и изцяло изпълнени.

(16) През януари 2017 г., като част от пакета от мерки в опит да се преодолеят пречките на пазарите на услуги, Комисията предостави насоки на всички държави членки относно националните нужди от реформи в регулирането на професионалните услуги с висок потенциал за растеж и създаване на работни места. Препоръките за реформи се отнасят до широк кръг от изисквания въз основа на сравнителен анализ, , съобразен с духа и резултатите от работата, извършена в процеса на взаимна оценка с държавите членки през последните 3 години. Португалия взе активно участие в този процес. Португалия обяснява в своя национален план за действие, че през следващите години не се очакват съществени промени, тъй като от 2011 г. насам са извършени основни реформи и преразглеждане на регулираните професии. Насоките, предоставени от Комисията, допълват оценките от европейския семестър от 2017 г., като обръщат специално внимание на изискванията, приложими за тези професии. Съществуват значителни регулаторни и административни пречки за достъпа до услуги в няколко сектора. Някои реформи, насочени към секторите на строителството и най-ограничителните стопански услуги, включително регулираните професии, са били договорени по време на програмата за финансова помощ, но са били спрени или отменени. Подзаконовите нормативни актове, регламентиращи някои професии, са по-малко амбициозни от рамковото законодателство по отношение на отварянето за конкуренцията на тези професии. Те също така изразяват загриженост по отношение на преките или непреки последици от ограничаването на конкуренцията на пазара на професионални услуги.

- (17) Все още са ниски равнищата на ефективност и прозрачност на португалската публична администрация. Конкуренцията при обществените поръчки продължава да е ограничена. Въпреки постигнатия напредък, все още съществуват някои недостатъци по отношение на прозрачността и надеждността на данните и процедурите за възлагане на обществени поръчки. Прозрачността при договорите за концесия и публично-частните партньорства все още е възпрепятствана от липсата на необходимите експертни познания на възлагащите органи да управляват сложни договори. Използването на прякото възлагане на обществени поръчки остава голямо. Наскоро бе въведено преразглеждане на Кодекса на обществените поръчки, което Комисията ще следи отблизо. Административната тежест и липсата на еднородни практики за прилагане в цялата страна бавят реформата на процедурите. Въпреки постигнатия известен напредък, налице са закъснения при опростяване на местните и централните административни процедури с ниска степен на координация между различните равнища на публичната администрация. Португалските органи са одобрили нова програма за опростяване, наречена SIMPLEX +. Тя съдържа доста амбициозен пакет от мерки за гражданите и предприятията. Тези мерки са обещаващи и е необходимо гарантиране на ранното прилагане на пакета SIMPLEX +, така че програмата да може да стартира с ефективно въздействие. Повечето от мерките, включени в пакета, свързан с предприятията, сега започват да се прилагат. Ефективността на съдебната система на Португалия продължава да е под средното за Съюза равнище. Показателите за ефективност за граждански, търговски и данъчни съдебни дела в Португалия продължават да са незадоволителни. Това оказва отрицателно въздействие върху динамиката на стопанската дейност и привличането на преки чуждестранни инвестиции. Ефективността на данъчните и административните съдилища остава предизвикателство от гледна точка на процента на разрешените случаи, и производството продължава все още твърде дълго. Все още са необходими до 40 месеца, за да приключи съдебно производство по несъстоятелност, което поражда съмнения относно ефикасността на рамките на SIREVE.
- (18) Португалия реализира напредък по отношение на увеличаването на прозрачността и борбата с корупцията в публичната администрация, но липсва всеобхватна стратегия. Борбата с корупцията изглежда се е превърнала в истински приоритет за националната прокуратура и са въведени по-ефективни процедури за управлението на делата и ресурсите. Въпреки това остава да се види дали това ще се изрази в повишаване на процента на окончателните присъди по дела за корупция на високо равнище и налагането на наказания, които представляват по-силни възпиращи мерки. От гледна точка на превенцията, плановете за предотвратяване на корупцията, изготвени във всяка публична институция, досега са били до голяма степен формални. Те не са напълно адаптирани към всяка организация, нито пък са допълнени с адекватно наблюдение.

- (19) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Португалия, който беше публикуван в доклада за страната за 2017 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2017 г. и националната програма за реформи за 2017 г., както и последващите действия по препоръките, отправени към Португалия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Португалия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите национални решения.
- (20) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището⁷ му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (21) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за стабилност за 2017 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—4 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Португалия да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1. Да гарантира трайния характер на коригирането на прекомерния дефицит. Да положи значително фискално усилие през 2018 г. в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, като отчита необходимостта от укрепване на текущото възстановяване и осигурява устойчивост на публичните финанси на Португалия. Да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Да увеличи усилията за разширяване на прегледа на разходите, така че да обхване значителен дял от общите държавни разходи за различните политики. Да засили контрола на разходите, ефективността на разходите и подходящото бюджетиране, по-конкретно в областта на здравеопазването, с акцент върху намаляване на просрочените задължения в болниците и да гарантира устойчивостта на пенсионната система. С цел повишаване на финансовата устойчивост на държавните предприятия, своевременно да определи специфични за сектора цели за ефективност за бюджета за 2018 г., като подобри общите нетни приходи на държавните предприятия и намали тежестта върху държавния бюджет.

⁷ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

2. Да насърчава наемане на работа на безсрочни договори, включително чрез преразглеждане на правната рамка. Да гарантира ефективното активиране на дългосрочно безработните. Заедно със социалните партньори — да гарантира, че промените в размера на минималната заплата не вредят на заетостта на нискоквалифицираните лица.
3. Да увеличи усилията за намаляване на нивото на дълга в счетоводните баланси на кредитните институции чрез прилагането на всеобхватна стратегия за справяне с необслужваните кредити, включително чрез засилване на вторичния пазар за токсични активи. Да подобри достъпа до капитал, по-специално за новосъздадените и малките и средните предприятия.
4. Да приложи пътна карта за по-нататъшно намаляване на административната тежест и преодоляване на регулаторните пречки в строителството и бизнес услугите до края на 2017 г. Да повиши ефективността на производството по несъстоятелност и данъчното производство.

Съставено в Брюксел на

*За Съвета
Председател*
